

Het verhaal van Nederland

Geuzen en papen

Leeftijd: **13-15 jaar** **16 – 18 jaar**
 Niveau: VO-onderbouw & VO-bovenbouw

Vakgebied

Geschiedenis: Middeleeuwen

Kernbegrippen

Canon, Willem van Oranje, Tachtigjarige oorlog

Kerdoelen

Deze video sluit aan bij kerndoel 53 in het voortgezet onderwijs: De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis.

Verdieping

Deze aflevering is onderdeel van de serie '[het verhaal van Nederland](#)'.

De overige afleveringen zijn:

- 1: Jagers en boeren
- 2: Romeinen en Bataven
- 3: Friezen en Franken
- 4: Ridders en graven
- 5: Pestlijders en predikanten
- 7: Kapers en kooplui
- 8: Patriotten en prinsgezinden
- 9: Pioniers en paupers
- 10: Bevrijders en bezetters

Antwoorden

1 Philips II is katholiek en wil alle protestanten vermoorden. De edelen zijn voor godsdienstvrijheid en zien geen reden voor de moordpartijen.

2 Paap was een mild scheldwoord voor een katholiek.

3 B: De Beeldenstorm

4 Omdat Margaretha de beeldenstorm niet had weten te voorkomen / om de opstand van de protestanten de kop in te drukken.

5a Bedelaars **b.** Een 'geuzennaam' is een erenaam die men zichzelf geeft, hoewel deze oorspronkelijk door anderen als scheld- of spotnaam werd gebruikt.

6 Holland, Zeeland en Utrecht, Duitsland, Watergeuzen, vogelvrij, Balthasar Gerards.

Verdiepingsvraag

a: Hij deed zich voor als protestant, terwijl hij katholiek was. b: Nee, hij werd opgepakt, gefolterd en vermoord.

Samengevat

In de zestiende eeuw breekt de Tachtigjarige Oorlog uit. Een strijd die voor altijd verbonden is aan de naam van Willem van Oranje. In deze oorlog tussen katholieken en protestanten moet hij een keuze maken tussen zijn eigen belangen en die van de Spaanse koning.

Kijkvragen

1 De edelen in de Nederlanden voelen steeds meer weerstand tegen Philips II. Leg uit waarom.

2 Wat betekent het woord paap?

3 Welke gebeurtenis luidt de Tachtigjarige oorlog in?

- A. De inname van den Briel
- B. De Beeldenstorm
- C. De hagenpreken

4 Waarom stuurt Philips II de hertog van Alva naar Nederland?



5a Het woord Geuzen is afgeleid van het franse woord 'geux'. Wat betekent dat woord?

b. Waarvoor wordt de term geuzennaam vandaag de dag nog gebruikt?

6 Willem van Oranje was stadhouder van, en Hij vlucht naar, van waaruit hij een opstand tegen de hertog van Alva leidt met hulp van de Philips II verklaart Willem van Oranje waarna Willem wordt vermoord door..... .

Verdiepingsvraag

Bekijk de video '[De moord op Willem van Oranje](#)'.

a. Hoe kon de moordenaar zo dichtbij Willem van Oranje komen?

b. Kreeg de moordenaar uiteindelijk de beloning die er stond op het vermoorden van Willem van Oranje?

Het verhaal van Nederland

Geuzen en papen

Leeftijd: **13-15 jaar** **16 – 18 jaar**
 Niveau: VO-onderbouw & VO-bovenbouw

Vakgebied

Geschiedenis: Middeleeuwen

Verdieping

Deze aflevering is onderdeel van de serie '[het verhaal van Nederland](#)'.

De overige afleveringen zijn:

- 1: Jagers en boeren
- 2: Romeinen en Bataven
- 3: Friezen en Franken
- 4: Ridders en graven
- 5: Pestlijders en predikanten
- 7: Kapers en kooplui
- 8: Patriotten en prinsgezinden
- 9: Pioniers en paupers
- 10: Bevrijders en bezetters

Profielwerkstuk

Vind je dit een interessant onderwerp en wil je dit gebruiken voor je profielwerkstuk? Het thema 'geuzen en papen' is te gebruiken voor je profielwerkstuk bij de vakken geschiedenis en aardrijkskunde.

Studiekeuze

Ben je benieuwd welke studies passen bij de beroepen uit de video? Je zou bijvoorbeeld het volgende kunnen studeren:

MBO:
 Veiligheid en defensie
 Maritiem officier

HBO:
 Leraar geschiedenis
 Cultureel erfgoed

WO:
 Geschiedenis
 Sociologie

Samengevat

In de zestiende eeuw breekt de Tachtigjarige Oorlog uit. Een strijd die voor altijd verbonden is aan de naam van Willem van Oranje. In deze oorlog tussen katholieken en protestanten moet hij een keuze maken tussen zijn eigen belangen en die van de Spaanse koning.

Kijkvragen

- 1 De edelen in de Nederlanden voelen steeds meer weerstand tegen Philips II. Leg uit waarom.
- 2 Wat betekent het woord paap?
- 3 Welke gebeurtenis luidt de Tachtigjarige oorlog in?
 - A. De inname van den Briel
 - B. De Beeldenstorm
 - C. De hagenpreken
- 4 Waarom stuurt Philips II de hertog van Alva naar Nederland?



5a Het woord Geuzen is afgeleid van het franse woord 'geux'. Wat betekent dat woord?

b. Waarvoor wordt de term geuzennaam vandaag de dag nog gebruikt?

6 Willem van Oranje was stadhouder van, en Hij vlucht naar, van waaruit hij een opstand tegen de hertog van Alva leidt met hulp van de Philips II verklaart Willem van Oranje waarna Willem wordt vermoord door..... .

Verdiepingsvraag

Bekijk de video '[De moord op Willem van Oranje](#)'.

- a. Hoe kon de moordenaar zo dichtbij Willem van Oranje komen?
- b. Kreeg de moordenaar uiteindelijk de beloning die er stond op het vermoorden van Willem van Oranje?